

เกณฑ์การแข่งขันมหกรรมวิชาการและศิลปหัตถกรรมนักเรียน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๑
ครั้งที่ ๗๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๘
<u>กิจกรรมสุขศึกษาและพลศึกษา</u>

รายการแข่งขัน	ระดับชั้น		ประเภท	หมายเหตุ
	ป.๑ - ๖	ม.๑ - ๓		
เพิ่มเติม				
๒. หมากกระดาน				
๒.๑ หมากฮอส	✓	-	เดี่ยว	
๒.๒ หมากรุก	-	✓	เดี่ยว	
รวม ๒ รายการ	**รวม ๘ รายการ**			

การแข่งขันกีฬาหมากกระดาน

๑. การแข่งขันกีฬาหมากฮอส

๑. คุณสมบัติผู้เข้าแข่งขัน

๑.๑ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

๒. ประเภทและจำนวนผู้เข้าแข่งขัน

๒.๑ ประเภทบุคคล

๑) ระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ จำนวน ๑ คน

๒.๒ วิธีดำเนินการและรายละเอียดหลักเกณฑ์การแข่งขัน

๒.๒.๑ ในวันแข่งขัน ให้รายงานตัวเข้าแข่งขัน ๑ คน

๒.๒.๒ ผู้เข้าแข่งขันต้องแต่งกายเหมาะสมกับชุดการแข่งขัน (ชุดนักเรียน)

๓. กติกาการแข่งขัน

ให้ใช้กติกาการแข่งขันหมากฮอสของสมาคมกีฬาไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

- อุปกรณ์การเล่นให้ใช้ตัวหมากและกระดานที่คณะกรรมการจัดการแข่งขันจัดไว้ให้เท่านั้น

๔. วิธีการแข่งขันกีฬาหมากฮอส

กฎ กติกา ว่าด้วยการนับคะแนนกฎ กติกา ว่าด้วยการนับคะแนน

๔.๑ การแข่งขันรอบแรก ซึ่งเป็นรอบคัดเลือก ให้แข่งขันMatch ละ ๓ กระดาน โดยแบ่งออกเป็นสายการแข่งขัน หรือเป็นกลุ่มและกำหนดให้มีการนับคะแนนได้เสียดังนี้

ก. แต่ละกระดาน ชนะได้ ๒ คะแนน เสมอได้ ๑ คะแนน แพ้ได้ ๐ คะแนน

ข. เมื่อเล่นจบ Match แล้ว ชนะได้ ๓ คะแนน เสมอได้ ๑ คะแนน แพ้ได้ ๐ คะแนน

ค. เมื่อการแข่งขันแต่ละสายสิ้นสุดลง นับคะแนนรวมเท่ากันให้กรรมการจัดการแข่งขันให้ใช้ดุลยพินิจหาวิธีการชี้ขาดเพื่อหาผู้เข้ารอบต่อไป โดยใช้วิธีการจับฉลาก

๔.๒. ให้ผู้ที่มีชื่ออยู่หน้าเดินก่อนในกระดานแรก ส่วนกระดานที่สองให้สลับกันเป็นผู้เดิน

๔.๓. ให้ใช้เวลาเดินหมากตาละไม่เกิน ๒ นาที กรณีใช้นาฬิกา Stop Watch จับเวลาเมื่อเวลาผ่านไป ๑.๓๐ นาที ให้กรรมการขานเวลา และเมื่อครบ ๒ นาที และกรรมการต้องเตือนให้เดิน ผู้เล่นต้องเดินทันทีหากไม่ยอมเดินให้ปรับแพ้ในกระดานนั้น

๔.๔. ให้โอกาสขอเวลาพิเศษ (เวลานอก) สำหรับตรึกตรองเพิ่มอีก ๕ นาทีได้ฝ่ายละ ๑ ครั้ง โดยผู้ขอจะต้องแจ้งให้ทราบก่อนกรรมการเตือนให้เดิน

๔.๕. การจับหมากเดิน เมื่อผู้เข้าแข่งขันจับหมากตัวใดแล้วต้องเดินตัวนั้นเมื่อปล่อยมือจากหมากตัวนั้นแลวจะเปลี่ยนตาเดินใหม่ **ไม่ได้** เว้นแต่หมากตัวที่จับนั้นไม่มีตาเดิน

๔.๖. การเดินหมาก

๔.๖.๑ การเดินก่อนหลังให้ทำการการเสี่ยงทายผู้ชนะการเสี่ยงทายเป็นผู้เดินก่อนและผลัดกันเดินก่อนในกระดานต่อไป ตั้งแต่รอบ ๒ เป็นต้นไปถ้ามีการแข่งขันกระดานที่ ๔ ให้มีการเสี่ยงทายทุกกระดาน

๔.๖.๒ หมากที่ยังเป็น “เบี้ย” เดินตามตาทแยงไปข้างหน้าครั้งละ ๑ ตาห้ามเดินถอยหลัง

๔.๖.๓ “เบี้ย” ที่เดินไปจนถึงตาแถวหลังของฝ่ายตรงข้ามถือว่าเป็น “ฮอส” ให้ผู้เล่นใช้เบี้ยสีเดียวกัน อีกตัวหนึ่งวางซ้อนไว้เป็นสัญลักษณ์เมื่อเป็น “ฮอส” แล้วจะเดินกลับทันทีไม่ได้จนกว่าอีกฝ่ายจะเดินก่อน “ฮอส” สามารถเดินหน้าหรือถอยหลังได้ตามแนวทแยงทั้ง ๔ ด้านโดยไม่จำกัดจำนวนตาเดิน

๔.๖.๔ ถ้าผู้เล่นฝ่ายหนึ่งเดินหมากผิดกติกา อีกฝ่ายมีสิทธิ์เตือนให้แก้ไขเสียให้ถูกต้องก่อนเดินหมากของตนเอง หากไม่มีการเตือนให้ถือว่าการเดินนั้นถูกต้องตามกติกาแล้ว

๔.๗. ว่าด้วยการกินหมาก เมื่อหมากของฝ่ายหนึ่งขวางทางเดินของอีกฝ่ายหนึ่งและมีตาวางในแนวเดียวกันกับหมากที่ขวาง ฝ่ายที่ถูกขวางต้อง “กิน”โดยจับหมากของตนเองที่ถูกขวางทางอยู่ไปวางที่ตาว่างนั้นแล้วหมากที่ถูกกินออกจากกระดาน เมื่อมีโอกาสกินได้ต้องกิน ถ้าผู้เล่นเดินโดยไม่ยอมกินคู่เล่นมีสิทธิ์เตือนให้กินเสียให้ถูกต้องเสียก่อนเดินหมากของตนเอง หากไม่มีการเตือนให้ถือว่าการเดินนั้นเป็นอย่างถูกต้องตามกติกาแล้ว

๔.๗.๑ เมื่อมีโอกาสกินได้หลายแบบจะเลือกกินแบบใดแบบหนึ่งก็ได้ ถ้ามีโอกาสกินได้หลายต่อต้องแสดงการกินทีละตัวให้ชัดเจนจนกว่าภาวการณ์กินจะสิ้นสุด

๔.๘. ว่าด้วยการแพ้ ในแต่ละกระดานเกิดจากกรณีใดกรณีหนึ่งดังนี้ หมดตัวเดิน /หมดตาเดิน / ผู้เล่นยอมแพ้ /ถูกปรับให้แพ้

๔.๙. การปรับให้แพ้ เป็นการทำผิดวิสัยหรือมารยาทนักกีฬาที่ดีและกรรมการเตือนแล้วยังไม่เชื่อฟัง และมาทำการแข่งขันช้ากว่าที่กำหนด ๑๕ นาที

๔.๑๐. การเสมอเกิดจากกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๔.๑๐.๑ การแข่งขันยังไม่มีผลแพ้ชนะคู่แข่งขันสมยอมให้เสมอกัน

๔.๑๐.๒ มีการเดินหมาก “ล้อเลียน” กันเกินกว่า ๓ ครั้ง

๔.๑๐.๓ มีการเดินหมาก “วนเวียน” ไปมาเป็นเวลานานพอสมควรแล้วยังไม่มีท่าทีว่าจะแพ้ชนะกัน

๔.๑๑. ตั้งแต่รอบรองชนะเลิศจนถึงรอบชิงชนะเลิศให้ใช้แข่งขันจำนวน ๓ กระดาน หากเสมอกันให้แข่งต่อกันอีก ๑ กระดาน จนกว่าจะมีผู้ชนะ การตัดสินของคณะกรรมการให้ถือว่าเป็นที่สิ้นสุด

๕. เกณฑ์การตัดสิน

ร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐ ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙ ได้รับรางวัลระดับเหรียญเงิน
ร้อยละ ๖๐ - ๖๙ ได้รับรางวัลระดับเหรียญทองแดง
ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ได้รับเกียรติบัตร เว้นแต่กรรมการจะเห็นเป็นอย่างอื่น
ผลการตัดสิน ของคณะกรรมการถือเป็นสิ้นสุด

๖. คณะกรรมการการแข่งขัน ระดับชั้นละ ๓ - ๕ คน

คุณสมบัติของคณะกรรมการ

๑) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถที่สอดคล้องกับกิจกรรม
๒) เป็นศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
๓) เป็นตัวแทนครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

๗. สถานที่จัดการแข่งขัน

ควรใช้ห้องเรียนที่มีโต๊ะ เก้าอี้ที่สามารถดำเนินการแข่งขันได้พร้อมกัน

****

๒. การแข่งขันกีฬาหมากรุกไทย

๑. คุณสมบัติผู้เข้าแข่งขัน

๑.๑ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ (สพป.)

๑.๒ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๖ (สพม.)

๒. ประเภทและจำนวนผู้เข้าแข่งขัน

๒.๑ ประเภทบุคคล

๑) ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ (สพป.) จำนวน ๑ คน

๒) ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๖ (สพม.) จำนวน ๑ คน

๓. กติกาและเวลาการแข่งขัน

๓.๑ ให้ใช้กติกาการแข่งขันหมากรุกไทยของสมาคมกีฬาไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๓.๒ ให้จัดการแข่งขันแบบแพ้คัดออก

๓.๓ ให้ใช้ตัวหมากและกระดานที่คณะกรรมการจัดการแข่งขันจัดไว้ให้เท่านั้น

๓.๔ ก่อนการแข่งขันให้มีการเสี่ยงทาย ผู้ชนะการเสี่ยงทายจะได้รับสิทธิ์เป็นฝ่ายขาวและเดินก่อน ผู้แพ้การเสี่ยงทายมีสิทธิ์เลือกข้าง ส่วนกระดานต่อไปให้สลับกันเป็นฝ่ายขาวและเดินก่อนโดยไม่ต้องสลับข้างสำหรับกระดานที่จะตัดสินชนะ - แพ้ ให้มีการเสี่ยงทายใหม่และไม่ต้อง เปลี่ยนข้าง

๓.๕ ให้เม็ดอยู่ขวามือของขุน

๓.๖ ไม่มีการขึ้นสูตร

๓.๗ กรรมการผู้ตัดสินจะทำการจับเวลาโดยใช้นาฬิกา ๒ หน้า (Chess Clock) โดยให้เวลาฝ่ายละ ๔๕ นาที ฝ่ายใดเวลาหมดก่อนโดยยังไม่ทราบผลแพ้ชนะ ให้ถือว่าฝ่ายที่เวลาหมดก่อน เป็นฝ่ายแพ้ โดยฝ่ายที่ชนะจะต้องมีตัวหมากที่สามารถบังคับทำให้ขุนอีกฝ่ายหนึ่งจนได้มิเช่นนั้นจะถือว่าเสมอกัน

๓.๘ เมื่อผู้แข่งขันจับหมากตัวใดตัวหนึ่งแล้วต้องเดินตัวนั้น เมื่อปล่อยมือจากหมากตัวนั้นแล้วจะเปลี่ยนเดินตาใหม่ไม่ได้ ยกเว้นเป็นการเดินผิดกติกาจะต้องเดินใหม่ให้ถูกต้องเท่านั้น

๓.๙ เมื่อผู้แข่งขันจะรุกอีกฝ่ายหนึ่งจะต้องบอกคำว่า “รุก” ทุกครั้ง

๓.๑๐ การนับศักดิ์กระดานเริ่มนับได้เมื่อไม่มีเบี้ยคว่ำเหลืออยู่บนกระดาน โดยเริ่มนับ ๑

๓.๑๑ การนับศักดิ์กระดานฝ่ายเป็นต่อต้องเอาชนะให้ได้ภายใน ๖๔ ที เกินกว่านี้ ให้เสมอกัน

๓.๑๒ เมื่อนับศักดิ์กระดานแล้วฝ่ายเป็นรองถูกกินเหลือเพียงตัวเดียว ให้ฝ่ายเป็นรองเปลี่ยนการนับศักดิ์กระดานเป็นการนับตามศักดิ์หมากของฝ่ายเป็นต่อ

๓.๑๓ ขณะที่นับตามศักดิ์กระดานหรือศักดิ์หมากแล้ว ถ้าฝ่ายเป็นรองกินหมาก ตัวใดตัวหนึ่งของฝ่ายเป็นต่อ ก็มิให้เปลี่ยนแปลงการนับเป็นอย่างอื่นก็คงให้นับตามศักดิ์เดิมจนถึงที่สุด

๓.๑๔ ขณะที่นับศักดิ์กระดาน ฝ่ายเป็นรองมีสิทธิ์ที่จะชนะได้ก็ต่อเมื่อฝ่ายเป็นรองได้ขอหยุดนับ เมื่อหยุดนับแล้วกลับเป็นรองก็มีสิทธิ์ขอนับศักดิ์กระดานใหม่ได้

๓.๑๕ เมื่อฝ่ายเป็นรองได้นับศักดิ์กระดานแล้ว และฝ่ายเป็นต่อกลับเป็นรอง ให้ฝ่ายที่กลับเป็นรองมีสิทธิ์นับศักดิ์กระดานหรือศักดิ์หมากได้

๓.๑๖ การเดินวนเวียนไป - กลับ ติดต่อกัน ๓ ครั้ง ให้กรรมการตัดสินให้การแข่งขันหมากกระดานนั้นเสมอกัน

๓.๑๗ รูปหมากที่ไม่เปลี่ยนแปลง (ไม่มีการเดินเบี้ยคว่ำหรือการกินแลกตัวหมาก)ให้กรรมการพิจารณาหรือตัดสินให้เสมอกัน

๓.๑๘ หมากอับถือว่าเสมอกัน

๓.๑๙ ในกรณีที่หมากฝ่ายเป็นต่อมีเวลาน้อย มีสิทธิ์ขอเสมอกับฝ่ายที่เป็นรองที่มีเวลามากกว่า แต่ต้องเหลือเวลาการแข่งขันไม่ต่ำกว่า ๕ นาที โดยยกมือแจ้งกรรมการ

๓.๒๐ เมื่อเริ่มเวลาการแข่งขันแล้วให้ฝ่ายที่มาแข่งขันรออยู่ถ้าครบ ๑๕ นาที แล้วอีกฝ่ายหนึ่งไม่ลงแข่งขันให้ถือว่าฝ่ายที่มารออยู่แล้วเป็นฝ่ายชนะ

๔. เกณฑการให้คะแนน (คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน) ดังนี้

๔.๑ การแข่งขันในรอบที่ ๑ ๖๐ คะแนน

๔.๒ การแข่งขันในรอบที่ ๒ ๖๑ - ๖๙ คะแนน

๔.๓ การแข่งขันในรอบที่ ๓ ๗๐ - ๗๙ คะแนน

๔.๔ การแข่งขันในรอบที่ ๔ ๘๐ - ๘๙ คะแนน

๔.๕ การแข่งขันในรอบที่ ๕ ๙๐ - ๑๐๐ คะแนน

๕. คณะกรรมการการแข่งขัน ระดับชั้นละ ๓ - ๕ คน

คุณสมบัติของคณะกรรมการ

๑) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถที่สอดคล้องกับกิจกรรม

๒) เป็นศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

๓) เป็นตัวแทนครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

๖. สถานที่จัดการแข่งขัน

ควรใช้ห้องเรียนที่มีโต๊ะ เก้าอี้ที่สามารถดำเนินการแข่งขันได้พร้อมกัน

****